

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 14. december 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 141 (alm. del) efter ønske fra Peter Skaarup (DF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 141:

Vil ministeren kommentere artiklen "New bill quietly gives powers to remove British citizenship without notice" i The Guardian den 17. november 2021, og redegøre for Storbritanniens politik om fratagelse af statsborgerskab kontra Danmarks politik på området, herunder i forhold til statsborgerretskonventionen og statsløsekonventionen? Vil ministeren også redegøre for, hvilke overvejelser regeringen har gjort sig i forhold til øget frakendelse af dansk indfødsret?

Svar:

1. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Udenrigsministeriet, der har oplyst følgende:

"For så vidt angår Storbritanniens politik om fratagelse af statsborgerskab, kan det generelt oplyses, at den britiske statsborgerskabslov ('The British Nationality Act 1981') indeholder beføjelser til at fratage en persons britiske statsborgerskab. Ifølge loven kan følgende persongrupper blive frataget deres statsborgerskab: "*British Citizen*", "*British Overseas Territories Citizen*", "*British Overseas Citizen*", "*British National (Overseas)*", "*British Protected Person*" og "*British Subject*". Fratagelse forudsætter, at den britiske indenrigsminister finder at:

1. Det vil være i offentlighedens interesse at fratage personen hans/hendes britiske statsborgerskab, og at han/hun ikke vil blive statsløs ved fratagelsen (se dog nærmere nedenfor), eller
2. at personen har fået sit statsborgerskab gennem registrering eller naturalisation som følge af bedrageri, urigtige oplysninger eller fortielse af væsentlige fakta.

Selvom lovgivningen giver mulighed for fratagelse af statsborgerskab med henvisning til offentlighedens interesse eller som følge af bedrageri, urigtige

24. januar 2022

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2021 - 21371
Akt-id 1869113

oplysninger eller fortielse af væsentlige fakta, så specificeres det ikke, hvilken type adfærd, der medfører fratagelse.

Der er ikke nogen internationale forpligtelser af relevans for beslutning om fratagelse af statsborgerskabet, da fratagelse ikke i sig selv medfører en forpligtelse til at forlade Storbritannien. I situationer, hvor ministeren har til hensigt at udvise en person efter fratagelsen af statsborgerskab, er det en separat beslutning inden for britisk immigrationslovgivning. For at den kan gennemføres, må beslutningen være i overensstemmelse med Storbritanniens internationale forpligtelser, såsom flygtninge- og menneskeretskonventionerne.

Normalt vil det ikke være muligt at fratage en person sit britiske statsborgerskab, hvis det vil gøre ham/hende statsløs. Men den britiske statsborgerskabslov gør fratagelse af naturaliseret statsborgerskab muligt i sager, hvor personen har handlet på en sådan vis, at det har medført alvorlig skade på vitale interesser for Storbritannien, og hvor indenrigsministeren har grund til at tro, at personen under et andet lands lov kan blive statsborger (eksempelvis hvis personen ikke på nuværende tidspunkt har dobbelt statsborgerskab, men bør kunne opnå eller genopnå et andet eller tidligere statsborgerskab). "Alvorlig skade" er en høj tærskel, der eksempelvis vil inkludere personer involveret i terrorisme, spionage eller anvendelse af våben mod britiske eller allieredes styrker.

Denne adgang til fratagelse af naturaliseret statsborgerskab til statsløshed skyldes, at Storbritannien ved tiltrædelse til FN's konvention om begrænsning af statsløshed har taget forbehold for at kunne fratage statsborgerskab til statsløshed. Danmark har ikke taget et sådant forbehold.

Som også beskrevet i den artikel, der henvises til i spørgsmålet, har den britiske regering fremsat et lovforslag om, at regeringen fremadrettet i visse situationer kan være undtaget fra at informere en person om beslutningen om fratagelse af vedkommendes statsborgerskab. I medfør af lovforslaget – der ikke ændrer de eksisterende rettigheder eller begrundelser for fratagelser af statsborgerskab – vil det f.eks. kunne være tilfældet i situationer, hvor myndighederne ikke ved, hvor den pågældende person befinder sig, eller hvis vedkommende befinder sig i en krigszone, hvor myndighederne ikke har mulighed for at kontakte personen mv."

2. Det kan herudover oplyses i forhold til de i spørgsmålet nævnte konventioner, at Storbritannien ikke har ratificeret Den Europæiske konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen).

Statsborgerretskonventionen, som Danmark har tiltrådt og ratificeret, fastsætter udtømmende, i hvilke situationer en stats lovgivning må indeholde regler om fortabelse af statsborgerskab. Det følger således af statsborgerretskonventionen, at

fortabelse som følge af kriminalitet kun kan komme på tale i tilfælde af en handle-måde, som er til alvorlig skade for den kontraherende stats vitale interesser.

Danmark og Storbritannien har begge tiltrådt og ratificeret statsløsekonventionen. Storbritannien har dog ved ratifikationen af konventionen den 29. marts 1966 taget forbehold i forhold til konventionens artikel 8, stk. 1, jf. artikel 8, stk. 3.

Statsløsekonventionens artikel 8, stk. 1, indeholder et forbud mod, at der kan ske fratagelse af statsborgerskab, hvis dette medfører, at den pågældende derved bli-ver statsløs.

3. I forhold til spørgsmålet om regeringens overvejelser om at øge mulighederne for frakendelse af dansk statsborgerskab kan det oplyses, at der efter indfødsrets-loven kan ske frakendelse af statsborgerskabet ved dom i de tilfælde, hvor en per-son dømmes for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 (Landsforræderi og andre forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) eller kapitel 13 (Forbrydel-ser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v.) eller som ifalder straf efter straffelovens § 81 a (om forhøjet straf for overtrædelser, der har baggrund i eller er egnet til at fremkalde en bandekonflikt), medmindre den pågældende derved bliver statsløs.

Muligheden for at frakende statsborgerskabet ved dom blev på regeringens initiativ udvidet til også at omfatte personer, som ifalder straf efter straffelovens § 81 a ved lov nr. 1193 af 8. juni 2021 om ændring af lov om dansk indfødsret (Frakendelse af statsborgerskab for visse former for alvorlig bandekriminalitet, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser).

Regeringen tog herudover i 2019 initiativ til en lovændring, hvorved det blev muligt administrativt at tage statsborgerskabet fra personer, der har udvist en handle-måde til alvorlig skade for Danmarks vitale interesser, medmindre den pågældende derved bliver statsløs, jf. indfødsretslovens § 8 B, stk. 3.

Det fremgår endvidere af den seneste indfødsretsaf-tale indgået den 20. april 2021 mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Det Konservative Folkeparti og Li-beral Alliance, at der er enighed om at undersøge, om der er et videre råderum inden for Danmarks internationale forpligtelser til at udvide muligheden for fraken-delse af statsborgerskab til også at omfatte andre former for kriminalitet, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser.

Der er tillige enighed mellem aftaleparterne om, at det skal undersøges, om der er mulighed for at stramme reglerne for frakendelse ved en ændring af formuleringen i indfødsretslovens § 8 A og § 8 B, stk. 1-3 fra "kan" til "skal", således at der frem-adrettet skal ske frakendelse efter indfødsretslovens § 8A og § 8 B, stk. 1-3, med-mindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Det er aftalt, at hvis der er mulighed for – inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser – at udvide adgangen til fratagelse af statsborgerskab yderligere, bør det udnyttes fuldt ud, således at det sikres, at der sker frakendelse i videst muligt omfang.

Udlændinge- og Integrationsministeriet sendte et lovforslag herom i ekstern høring den 16. december 2021.

Mattias Tesfaye

/

Christina Fløystруп